

দি

মালালা মাদার্স

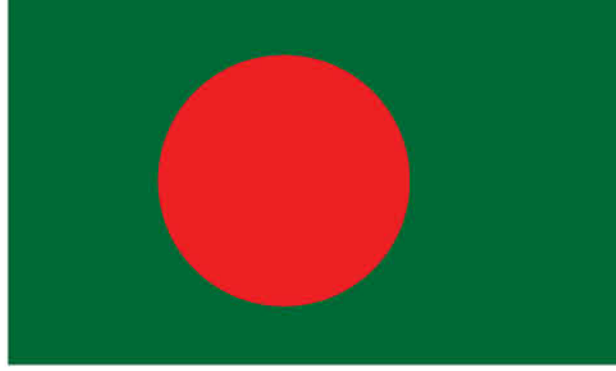

আমার মায়েরাই
প্রথম শ্রেণি
মায়েরা ভাষা

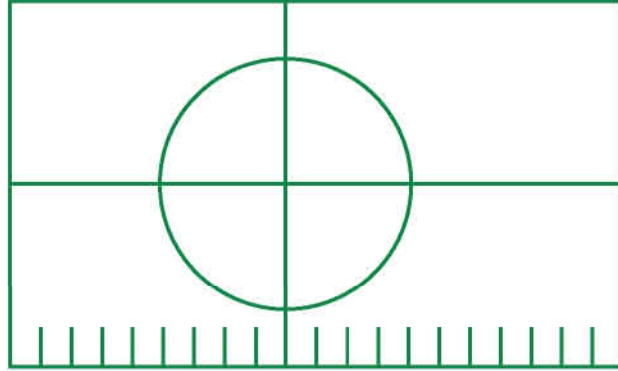
জাতীয় শিক্ষাক্রম ও পাঠ্যপুস্তক বোর্ড, বাংলাদেশ

গণপ্রজাতন্ত্রী বাংলাদেশের জাতীয় পতাকা

গণপ্রজাতন্ত্রী বাংলাদেশের জাতীয় পতাকায় সবুজ ক্ষেত্রের উপর স্থাপিত রক্তবর্ণের একটি ভরাট বৃত্ত থাকবে।

পতাকা নির্মাণের নিয়মাবলি

দৈর্ঘ্য ও প্রস্থের অনুপাত ১০ : ৬। অর্থাৎ যদি দৈর্ঘ্য ৩০৫ সেমি (১০ ফুট) হয়, প্রস্থ ১৮৩ সেমি (৬ ফুট) হবে। লাল বৃত্তটির ব্যাসার্ধ পতাকার দৈর্ঘ্যের পাঁচ ভাগের এক ভাগ। পতাকার দৈর্ঘ্যের ২০ ভাগের ৯ ভাগে একটি লম্ব (খাড়া সরলরেখা) টানতে হবে। তারপর প্রস্থের ঠিক অর্ধেক ভাগে দৈর্ঘ্যের সঙ্গে সমান্তরাল করে আর একটি রেখা টানতে হবে। এই দুটি রেখার ছেদবিন্দুই হবে বৃত্তটির কেন্দ্রবিন্দু।

ভবনে ব্যবহারের জন্য

(ভবনের আকার ও আয়তন অনুযায়ী)

৩০৫ সেমি X ১৮৩ সেমি (১০' X ৬')

১৫২ সেমি X ৯১ সেমি (৫' X ৩')

৭৬ সেমি X ৪৬ সেমি (২'৬" X ১'৬")

জাতীয় সংগীত

আমার সোনার বাংলা, আমি তোমায় ভালোবাসি ।
চিরদিন তোমার আকাশ, তোমার বাতাস, আমার প্রাণে বাজায় বাঁশি ॥
ও মা, ফাগুনে তোর আমের বনে দ্বাণে পাগল করে,
মরি হয়, হয় রে-
ও মা, অদ্বানে তোর ভরা ক্ষেতে আমি কী দেখেছি মধুর হাসি ॥
কী শোভা, কী ছায়া গো, কী স্নেহ, কী মায়া গো-
কী আঁচল বিছায়েছ বটের মূলে, নদীর কূলে কূলে ।
মা, তোর মুখের বাণী আমার কানে লাগে সুধার মতো,
মরি হয়, হয় রে-
মা, তোর বদনখানি মলিন হলে, ও মা, আমি নয়নজলে ভাসি ॥

—রবীন্দ্রনাথ ঠাকুর

গাওয়ার জন্য জাতীয় সংগীতের পূর্ণপাঠ

আমার সোনার বাংলা, আমি তোমায় ভালোবাসি ।
চিরদিন তোমার আকাশ,
চিরদিন তোমার আকাশ, তোমার বাতাস,
আমার প্রাণে
ও মা, আমার প্রাণে বাজায় বাঁশি,
সোনার বাংলা, আমি তোমায় ভালোবাসি ॥
ও মা, ফাগুনে তোর আমের বনে দ্বাণে পাগল করে,
মরি হয়, হয় রে-
ও মা, ফাগুনে তোর আমের বনে দ্বাণে পাগল করে,
ও মা, অদ্বানে তোর ভরা ক্ষেতে কী দেখেছি
আমি কী দেখেছি মধুর হাসি ।
সোনার বাংলা, আমি তোমায় ভালোবাসি ॥
কী শোভা, কী ছায়া গো, কী স্নেহ, কী মায়া গো-
কী আঁচল বিছায়েছ বটের মূলে, নদীর কূলে কূলে ।
মা, তোর মুখের বাণী আমার কানে লাগে সুধার মতো,
মরি হয়, হয় রে-
মা, তোর মুখের বাণী আমার কানে লাগে সুধার মতো,
মা, তোর বদনখানি মলিন হলে, আমি নয়ন
ও মা, আমি নয়নজলে ভাসি ॥
সোনার বাংলা, আমি তোমায় ভালোবাসি ॥

জাতীয় শিক্ষাক্রম ও পাঠ্যপুস্তক বোর্ড কর্তৃক ২০১৮ শিক্ষাবর্ষ থেকে
মারমা ভাষায় প্রথম শ্রেণির পাঠ্যপুস্তকরূপে নির্ধারিত

দী গাফালা তাকুর্

পাঠ্য তর্ক:

উন্নয়ন ও অভিযোজনে
ডা. অংকাজাই মারমা
শৈফোচিং মারমা
মংজসিং মারমা
হ্রাসিথখোয়াই মারমা
উ উইনমং জলি (জলিমং)

শিল্প নির্দেশনা
হাশেম খান
কনক চাঁপা চাকমা

জাতীয় শিক্ষাক্রম ও পাঠ্যপুস্তক বোর্ড, বাংলাদেশ

জাতীয় শিক্ষাক্রম ও পাঠ্যপুস্তক বোর্ড, বাংলাদেশ

৬৯-৭০, মতিঝিল বাণিজ্যিক এলাকা, ঢাকা - ১০০০

কর্তৃক প্রকাশিত।

[প্রকাশক কর্তৃক সর্বস্বত্ত্ব সংরক্ষিত]

প্রথম প্রকাশ : নভেম্বর, ২০১৭

পুনর্মুদ্রণ : , ২০২১

চিত্রাঙ্কন

খিৎসাইমং মারমা

গ্রাফিক্স

থোয়াইউ মগ

ডিজাইন

জাতীয় শিক্ষাক্রম ও পাঠ্যপুস্তক বোর্ড, বাংলাদেশ

প্রাথমিক ও গণশিক্ষা মন্ত্রণালয়ের অধীন চতুর্থ প্রাথমিক শিক্ষা উন্নয়ন কর্মসূচির আওতায়
গণপ্রজাতন্ত্রী বাংলাদেশ সরকার কর্তৃক বিনামূল্যে বিতরণের জন্য

মুদ্রণে: সাগরিকা প্রিন্টার্স, আন্দরকিল্লা, চট্টগ্রাম।

প্রসঙ্গ কথা

জাতীয় শিক্ষানীতি ২০১০ এ ক্ষুদ্র নৃ-গোষ্ঠীর শিশুদের জন্য তাদের নিজস্ব ভাষায় পাঠ্যপুস্তক প্রণয়নের সুপারিশ রয়েছে। এই সুপারিশ মূলত আমাদের ভাষা আন্দোলনের চেতনারই বহিঃপ্রকাশ; যার সূত্র ধরে এখন বিশ্বব্যাপী ‘আন্তর্জাতিক মাতৃভাষা দিবস’ উদযাপিত হচ্ছে। আন্তর্জাতিক মাতৃভাষা দিবসের মূল প্রতিপাদ্য বিষয় বা দর্শন হলো পৃথিবীর সকল ভাষার সংরক্ষণ ও মর্যাদাকে সমুন্নত রাখা এবং প্রত্যেক ভাষাভাষী মানুষ যেন নিজ নিজ ভাষায় আত্মপ্রকাশ ও জ্ঞান অর্জনের সুযোগ লাভ করে তা নিশ্চিত করা।

কোমলমতি শিক্ষার্থীদের আশ্রয়ী, কৌতূহলী ও মনোযোগী করার জন্য মাননীয় প্রধানমন্ত্রী শেখ হাসিনার নেতৃত্বে আওয়ামী লীগ সরকারের নির্দেশনায় ২০০৯ সাল থেকে পাঠ্যপুস্তকগুলো চার রঙের, টেকসই ও আকর্ষণীয় করে ছাপানো হচ্ছে। সরকারের অর্থায়নে জাতীয় শিক্ষাক্রম ও পাঠ্যপুস্তক বোর্ড প্রাক-প্রাথমিক, প্রাথমিক, ইবতেদায়ি, দাখিল, দাখিল ভোকেশনাল, এসএসসি ভোকেশনালসহ মাধ্যমিক স্তর পর্যন্ত সকল পাঠ্যপুস্তক ২০১০ সাল থেকে প্রতি বছর ১লা জানুয়ারি তারিখে সারা দেশে সকল শিক্ষার্থীর নিকট বিনামূল্যে বিতরণ করছে।

গণপ্রজাতন্ত্রী বাংলাদেশ সরকারের সিদ্ধান্ত অনুসারে জাতীয় শিক্ষাক্রম ও পাঠ্যপুস্তক বোর্ড চাকমা, মারমা, ত্রিপুরা, গারো এবং সাদরি এই পাঁচটি ক্ষুদ্র নৃ-গোষ্ঠীর ভাষায় প্রাক-প্রাথমিক শিক্ষার পাঠ্যপুস্তক প্রণয়ন করেছে যা ২০১৭ সাল থেকে বিদ্যালয়ে প্রবর্তন করা হয়েছে। এরই ধারাবাহিকতায় চতুর্থ প্রাথমিক শিক্ষা উন্নয়ন কর্মসূচির আওতায় উল্লিখিত পাঁচটি ক্ষুদ্র নৃ-গোষ্ঠীর ভাষায় প্রথম শ্রেণির শিশুদের জন্য পাঠ্যপুস্তক প্রণয়ন করে প্রকাশ করা হলো। ক্ষুদ্র নৃ-গোষ্ঠীর শিশুদের চারপাশের পরিচিত পরিবেশ, তাদের ঐতিহ্যবাহী ও বর্ণাঢ্য সংস্কৃতির নানাবিধ চিত্রাকর্ষক উপকরণ ও ছবি সংযোজন করে পাঠ্যপুস্তকসমূহ শিক্ষার্থী বান্ধব, সুন্দর ও আকর্ষণীয় করে তোলা হয়েছে। জাতীয় শিক্ষাক্রম ও পাঠ্যপুস্তক বোর্ডের বিশেষজ্ঞগণের তত্ত্বাবধানে সংশ্লিষ্ট ভাষাভাষী শিক্ষক ও বিশেষজ্ঞগণ পাঠ্যপুস্তকগুলো প্রণয়ন করেছেন। তাদের আন্তরিকতা, নিষ্ঠা, শ্রম, মেধা এবং সহযোগিতার ফলে নির্ধারিত সময়ে এই মহৎ কাজটি সুসম্পন্ন হয়েছে। ২০২০সালের ১লা জানুয়ারি তারিখে পাঠ্যপুস্তকগুলো শিশুদের হাতে পৌঁছে দেওয়া হবে এবং বিদ্যালয়ে প্রবর্তন করা হবে।

উল্লিখিত মারমা ক্ষুদ্র নৃ-গোষ্ঠীর শিশুদের জন্য প্রথম শ্রেণির পাঠ্যপুস্তক প্রণয়নের বিভিন্ন পর্যায়ে যঁারা সহায়তা করেছেন তাঁদের জানাই আন্তরিক কৃতজ্ঞতা ও ধন্যবাদ। সংশ্লিষ্ট ব্যক্তিবর্গের সযত্ন প্রয়াস ও সতর্কতা থাকা সত্ত্বেও পাঠ্যপুস্তকটিতে কিছু ত্রুটি-বিচ্যুতি থেকে যেতে পারে। পাঠ্যপুস্তকটির অধিকতর উন্নয়ন ও সমৃদ্ধি সাধনের জন্য যে কোনো গঠনমূলক ও যুক্তিসঙ্গত পরামর্শ গুরুত্বের সঙ্গে বিবেচিত হবে। যেসব কোমলমতি শিক্ষার্থীদের জন্য পাঠ্যপুস্তকটি রচিত হয়েছে তারা উপকৃত হবে বলে আশা করছি।

প্রফেসর নারায়ণ চন্দ্র সাহা

চেয়ারম্যান

জাতীয় শিক্ষাক্রম ও পাঠ্যপুস্তক বোর্ড, বাংলাদেশ

မာတိကာ

အခန်းစဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ	အခန်းစဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	ငါ့ အသိ အမှတ်၊	၁	၃၁။	ယေးချ	၄၂
၂။	ငါနှင့် ငါ့၏ အတန်းချင်းသား၊	၂	၃၂။	လုံးကြီးတင်	၄၃
၃။	ငါတို့ ဇာဇာ လုပ်လည်း၊	၄	၃၃။	လုံးကြီးတင် ဆံခတ်၊	၄၄
၄။	ကဗျာ သရက်ပင် မှာ မောင်ညိုနား၊	၅	၃၄။	တစ်ချောင်းငင်၊	၄၅
၅။	ကျီးကန်းနှင့် ရေအိုးခက်၊	၆	၃၅။	နှစ်ချောင်းငင်၊	၄၆
၆။	ရုပ်ပုံ ရေးဆွဲတန်း၊	၉	၃၆။	သဝေထိုး၊	၄၇
၇။	စာလုံးသင်မည် အ အာ၊	၁၁	၃၇။	နောက် ပစ်	၄၈
၈။	စာလုံး သင်မည် ကူဤ ၊	၁၂	၃၈။	သဝေထိုး ယေးချ၊	၄၉
၉။	စာလုံး သင်မည် ဥ ဦး၊	၁၃	၃၉။	သဝေထိုး ယေးချ ရှေ့ကိုထိုး၊	၅၀
၁၀။	စာလုံး သင်မည် ဧ အဲ ၊	၁၄	၄၀။	သေးသေးတင်	၅၁
၁၁။	စာလုံး သင်မည် ဩ ဩဏ် ၊	၁၅	၄၁။	ယေးချ ဝစ္စ နှစ်လုံးပေါက်၊	၅၂
၁၂။	စာလုံး သင်မည် အံ အား ၊	၁၆	၄၂။	သရ သင်္ကေတ၊	၅၃
၁၃။	သရအက္ခရာ၊	၁၇	၄၃။	ကွက်လပ်အိမ်မှာ သရ သင်္ကေတ ရေးမည်၊	၅၄
၁၄။	မိုးဦး၊	၁၈	၄၄။	သား နှင့် လပ၊	၅၅
၁၅။	အကြောင်း အလိုက် အရုပ် ဆွဲမည်၊	၁၉	၄၅။	ပန်းမဖြူ နှင့် အဘောင် ၊	၅၆
၁၆။	စာလုံး သင်မည် ကခဂယဇ ။	၂၀	၄၆။	ထွန်းဦး ၏ ပန်းဦးယျာဉ်၊	၅၇
၁၇။	စာလုံး သင်မည် စဆဇဈည၊	၂၂	၄၇။	မိခင်၏ အချစ်၊	၅၈
၁၈။	စာလုံး သင်မည် ဓ ဌဍပဏ၊	၂၄	၄၈။	မိမိ၏ ခုနစ်ရက်၊	၆၁
၁၉။	စာလုံး သင်မည် တထဒဇန၊	၂၆	၄၉။	သင်္ချာကဗျာလင်္ကာ	၆၃
၂၀။	စာလုံး သင်မည် ပဖဗဘမ၊	၂၈	၅၀။	ခေါင်ဘုတ်နှင့် သျှင်	၆၅
၂၁။	မင်္ဂလာ ကဗျာ၊	၃၀	၅၁။	သစ်ပင် စိုက်ပျိုးခြင်း၊	၆၆
၂၂။	ရုပ်ပုံ ကြည့်မည် စကားလုံး ရေးမည်၊	၃၁	၅၂။	တို့ပြည်၊	၆၇
၂၃။	စာလုံး သင်မည် ယရလဝသ၊	၃၂	၅၃ ။	ရုပ်ပုံကို ယူလို့ စကား၊	၆၈
၂၄။	စာလုံး သင်မည် ဟဠအ ၊	၃၄	၅၄ ။	စာအောင်ရက်	၆၉
၂၅။	ဗျဉ်း အက္ခရာ၊	၃၆	၅၅။	လွတ်မြောက်ရေး တပ်သားတို့ စကား	၇၀
၂၆။	သောင်းသောင်း ကောင်းကောင်း၊	၃၇	၅၆။	စကားလုံးအပြော၏ အားကစား၊	၇၁
၂၇။	ဗျဉ်း အက္ခရာ သင်မည်၊	၃၈	၅၇။	သဘာဝ ပန်းချီ	၇၂
၂၈။	မာရမာ စာလုံးစဉ်	၃၉	၅၈။	အသံ ပြောင်းပြ သင်္ကေတ၊	၇၂
၂၉။	ငှက်အဖေ	၄၀			

ရှပ်ပုံ အကြောင်းကို ပြောမည်။ သင်ခန်းစာ- ၁
ငါ့ အသိ အမှတ်

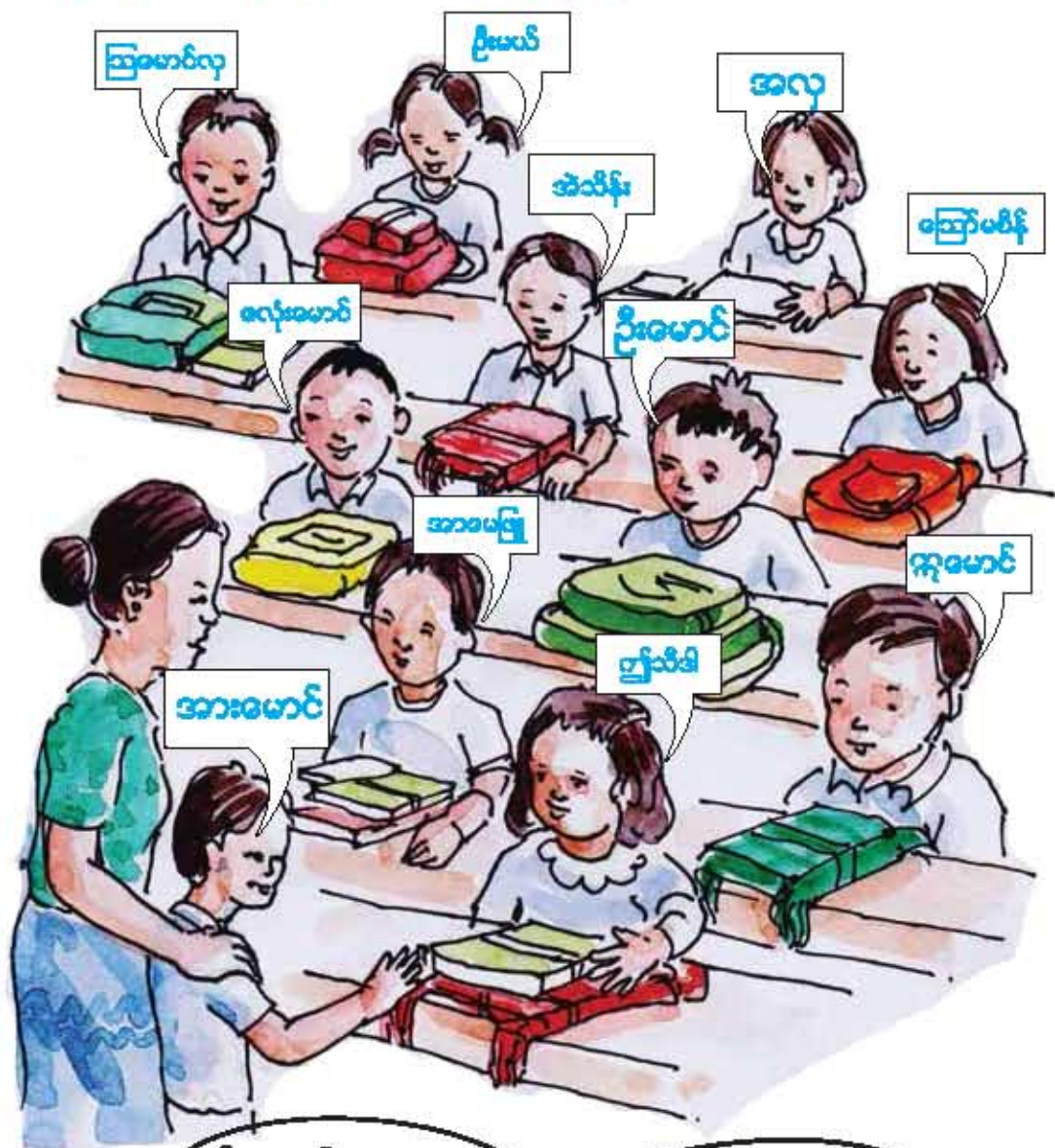
သင်ခန်းစာ- ၂

ငါ နှင့် ငါ့ အတန်းချင်းသား

စာသင် ကျောင်း အကြောင်းကို ပြောမည်

အတန်းရင်းသားများ နှင့် အသိအမှတ်ပြုမည်။

ငါ့ အမည်.....
နှင့် အမည် စာပါလည်း?

ငါ့ အမည်.....
နှင့် အမည် စာပါလည်း?

သင်ခန်းစာ- ၃

ငါတို့ ဇာတာ အလုပ် လုပ်လည်း

နှပ်ဖြင့် နှပ်ဖြင့် ပြောမည်။

ငါတို့ အိပ်ရာက စောစောထသည်။

မစားမီ စားပြီး နောက် အလက်စေးသည်။

သွားတိုက် လက်စေး မျက်နှာ သစ်သည်။

စာဖတ်ချိန်မှာ စာဖတ်သည်။

အိမ်တွင်း အလုပ်ကို ကူညီသည်။

ကစားချိန်မှာ ကစားသည်။

သင်ခန်းစာ- ၄

နားထောင်မည် ပြောမည်

ကဗျာ

သရက်ပင်မှာ မောင်ညိုနား၊
သျှဉ်သျှဉ် ရောက်ရှိစား။
သရက်သီးမှည့် ပင်လုံးပြည့်၊
ဈောက်တဖတ်သျှဉ် စားဖို့ကြည့်။

ရှင်ပုံ ကြည့်မည် စကားပြောမည်

သင်ခန်းစာ- ၅ ကျီးကန်း နှင့် ရေအိုးခက်

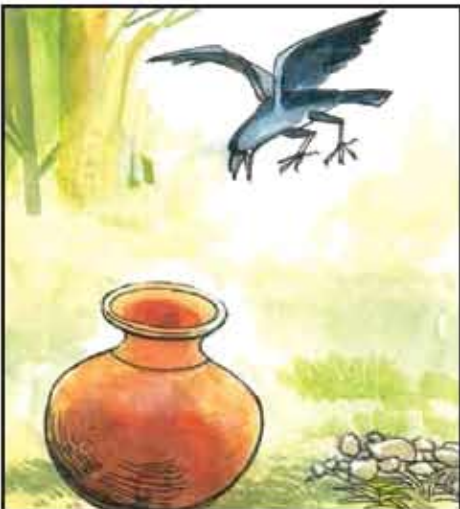
နားထောင်မည် ပြောမည်

ကွင်းပြင် ကြီး တစ်ခု ရှိလေ၏။ သင်း
ရှိ ကွင်းပြင် ထိုဇက်က တောထူကြီး
လေ၏။

ကျီးကန်း တစ်ကောင် အစာရှာဖို့ တောသို့
ထပျံသည်။

ပျံ၍ ပျံ၍ ရေသောက် မှတ်လေ၏။ သင်း
ကျီးကန်းထိုအခါမှစ၍ ကြည့်သည် အခါ
ရေအိုးခက် တစ်လုံးကို တွေ့မြင်လေသည်။

သူက အလွန် ဝမ်းသာဖြစ်၍ ပျံလာပြီး
ရေအိုးခက် အပေါ်မှာ နား လေ၏။

သူကြည့်လိုက်ပါ။ ရေအိုးခက်မှာရေ အနည်းငယ်သာမြင်ရလေသည်။ ကျီးကန်း နှုပ်သီးထိုးလှန်းပါရေသို့ မဟိ။

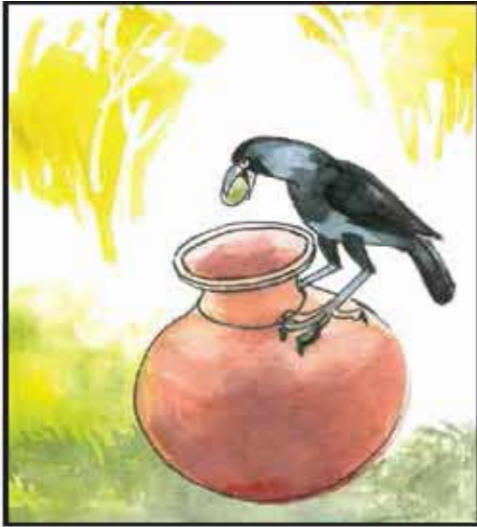
ကျီးကန်း ယင်း၏ အိုးခက်ကို စောင်းဖို့ ကြိုးစားသည်။ သို့သော် မရနိုင်။ သို့ပင်သော်လည်း ရေ မသောက်ရသူမှာအလွန် စိတ် ဒုက္ခ ရောက်လေ၏။

သူ ထိုကြည့် အကြည့်သည် အခါ အနီးမှာ ကျောက်လုံးငယ်များ မြင်၍ သူဦးနှောက်မှာ အသိညက် ရောက်လာသည်။

သူ ကျောက်လုံးငယ် များကို တစ်လုံးစီ ယူပြီး ရေအိုးခက်မှာ ထည့်လိုက်လေ၏။

ရေအိုးခက်မှာ ကျောက်လုံး တစ်လုံးစီ
တစ်လုံးစီ ထည့်ခါ အောက်က ရေအထက်သို့
မြင့်တက် လာသည်။

ယင်းပိုင်နှင့် ကျီးကန်း ကျောက်လုံးများ
ထည့်လေသည် အခါ၊ ရေအိုးခက် အဝထိ
တက်လာလေသည်။

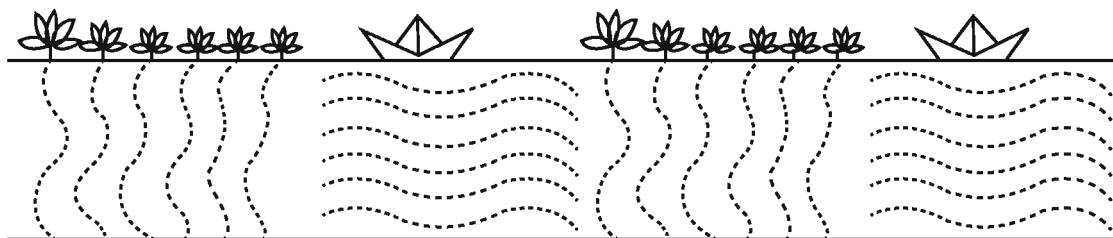
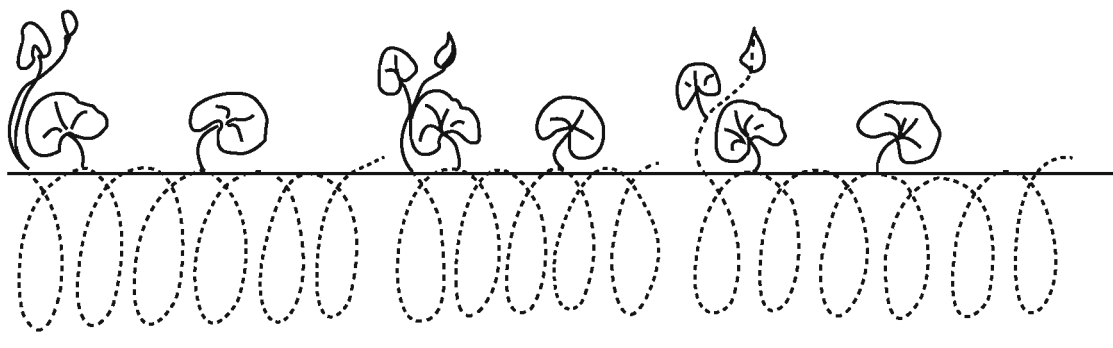
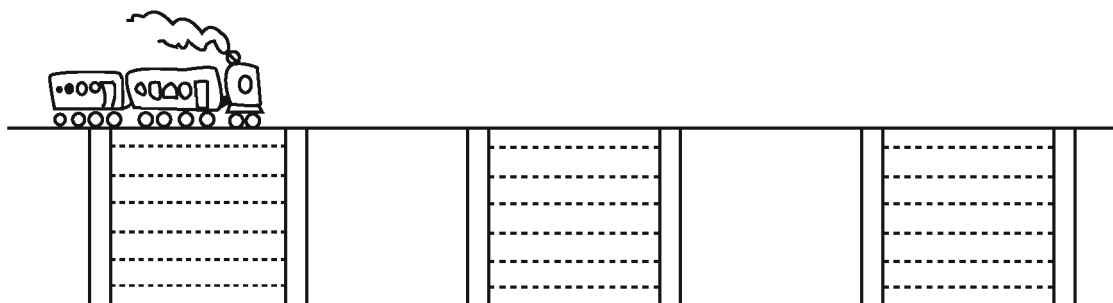
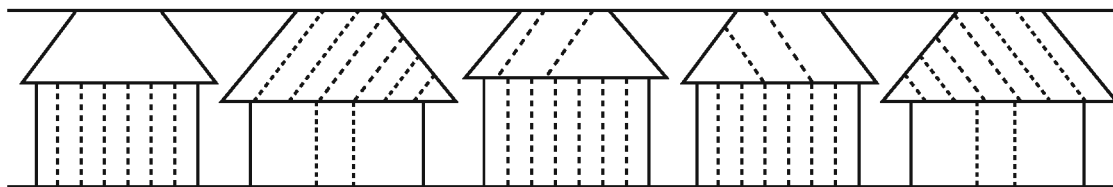
ထိုခါ ကျီးကန်း ရေကို ဝဝသောက်ရ၍
ဝမ်းသာ အားရလေ၏။

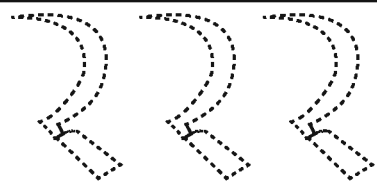
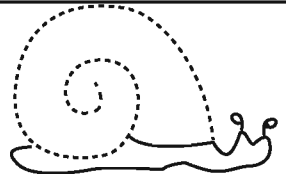
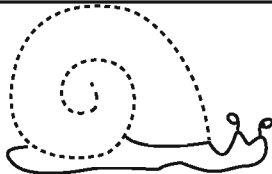
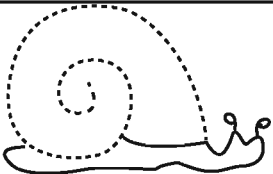
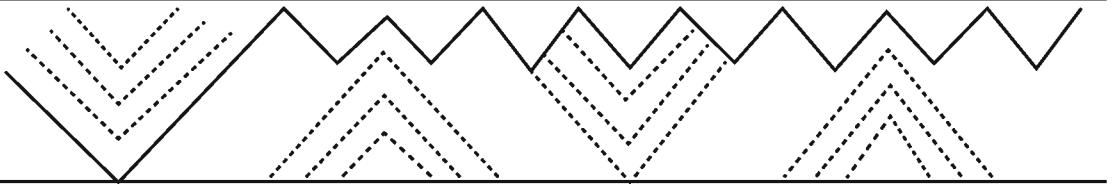
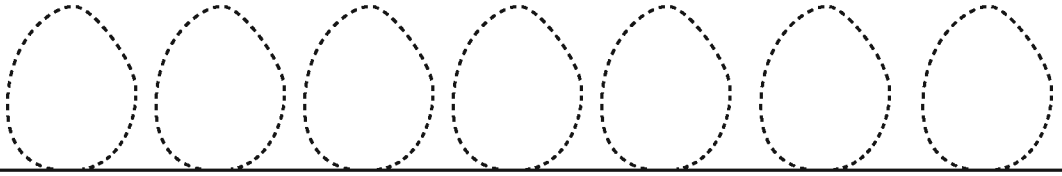

ကျီးကန်း ဝမ်းသာ ပျော်ရွှင်၍
အတောင်ခါပြီး တောသို့ ပျံသွားလေ၏။

သင်ခန်းစာ- ၆

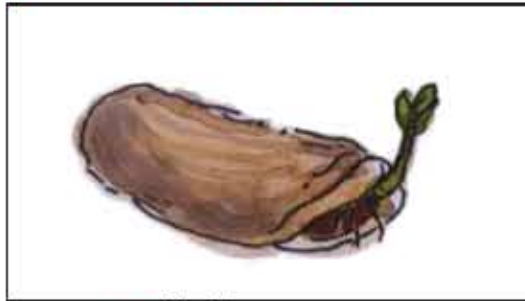
ကြည့်၍ ကြည့်၍ ရေးဆွဲမည်

သင်ခန်းစာ- ၇

နားထောင်မည် ပြောမည်

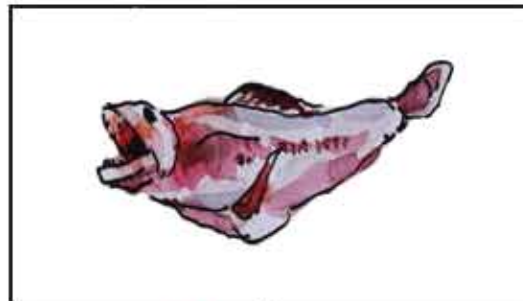
အစိစိုက်

အပင်ခြံ

အာလူးချက်ပြ

အာပွဲငါးနို့

ပြောမည်

အစိ

အပင်

အာလူး

အာပွဲငါး

ဖတ်မည် ရေးမည်

အ

အာ

အ

အ

အာ

အာ

--

--

--

--

သင်ခန်းစာ- ၈

နားထောင်မည် ပြောမည်

ကြသလရ စေး

ကြန့် ပေး

ဤရောင်း ယူကော

ဤသို့ လာစေ

ပြောမည်

ကြသလရ

ကြန့်

ဤရောင်း

ဤသို့

ဖတ်မည် ရေးမည်

ကြ

ဤ

သင်ခန်းစာ- ၉

နားထောင်မည် ပြောမည်

ဥဩအာမ

ဥပေါက်ပြ

ဦးငှက် ဗျံခါ

ဦးထုပ် စောင်းလား

ဥဩ

ဦးငှက်

ဥပေါက်

ဦးထုပ်

ဖတ်မည် ရေးမည်

ဥ

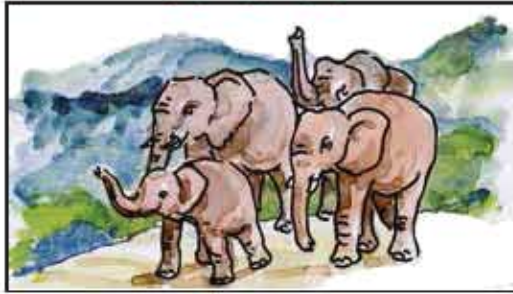
ဥ	

ဦ

ဦ	

သင်ခန်းစာ- ၁၀

နားထောင်မည် ပြောမည်

ရောဝက် လားကော

ပြောမည်

ရောဝက်

ဝက်

ဝက် လာရေ

ဖတ်မည် ရေးမည်

ဝ

ဝ	ဝ

ဖတ်မည် နောက် ကွက်လပ် အိမ်မှာ ထည့်၍ ရေးမည်။

ဝ		ဦ		
ဥ	ဏ	အ	ဦ	အ

--	--	--	--	--	--	--

သင်ခန်းစာ- ၁၁

နားထောင်မည် ပြောမည်။

သံစာကြီး

သံစာသီး

ပြောမည်

သြော်လဲဇက်၊

သြော်ဇရာ ငှက်၊

တတ်မည် ရေးမည်။

သြ

၁	

သြော်

၁	

သင်ခန်းစာ- ၁၂

နားထောင်မည် ပြောမည်။

အံ ကတား

အံဆွဲ ထား

ပြောမည်။

အံချောင်း

အံဆွဲ

ဖတ်မည် ရေးမည်

အံ

အံ	

အား

အား	

သင်ခန်းစာ- ၁၃
သရ အက္ခရာ

ပြောမည် ဖတ်မည်။

အ	အာ	အူ	အို
ဥ	ဦ	ဇ	အဲ
ဩ	ဩော်	အံ	အား

ညာဖက်မှာ အနီရောင် အက္ခရာရှိသည် ယင်း အက္ခရာကို သယ်ဖက်မှန်ကန်သော ကွက်လပ် အိမ်၌ ရေးမည်။

အ		အူ	
		ဦ	
	ဩော်		အား

အာ	အံ
ဇ	အဲ
ဩ	အို

နားထောင်မည် ပြောမည်

မိုးဦး

မိုးဦး ကျွဲ ဖါး အများ
 တေးခြင်း ဆို၍ ခေ ကစား။
 ငါး အများက ခေ မှာပေါ်၊
 ဖါး တေးခြင်း ကြောင့် သူတို့ ပျော်၊
 ကြာပန်း များက ခေ ပေါ်မှာ၊
 အဖြူ အနီရောင် စုံပါ။

ကြည့်မည် ပြောမည်

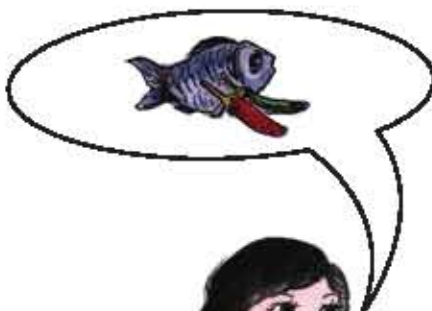

ငါး

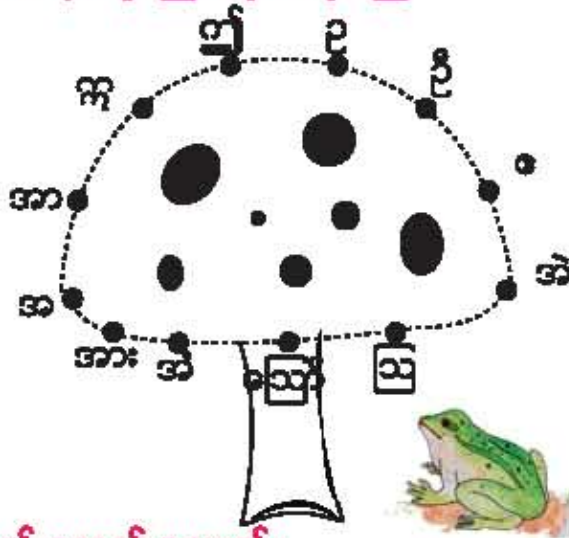
ဖါး

အစုံ ကျအလုပ်ကို ကာရံညှို့လို စကားလုံးပြောမည်

သင်ခန်းစာ- ၁၅

အကြောင်း အလိုက် အရပ်ဆွဲမည် ရောင် ဆိုးမည်

ကြည့်မည် ပြောမည် နောက် ရေးမည်။

	လံ
--	----

	လူး
--	-----

	ထိ
--	----

	ရော
--	-----

	ဟောင်း
--	--------

	ဂီ
--	----

	ဆွဲ
--	-----

	ထုပ်
--	------

	ဆေး
--	-----

	သီး
--	-----

သင်ခန်းစာ- ၁၆

နားထောင်မည် ပြောမည်

ကရား ထား

ခရ တွား

ဝန် သရွန် ဖို့

ယန်ဂါ ဖို့

ငရုပ်သီး ၊ ငါးချက်ပီး ၊

ပြောမည်

ကရား

စရ

ဂန့်သဗ္ဗန်

ယန့်ဂါ

ငါး

ငရှပ်သီး

ဖတ်မည် ရေးမည်

က

ခ

ဂ

ဃ

င

က

ခ

ဂ

ဃ

င

က

ခ

ဂ

ဃ

င

သင်ခန်းစာ- ၁၇

နားထောင်မည့် ခြေမည်

စပါး ပုန်

ဆတ်တား ခုန်

ပိုးသီးတား

ရှင်လိပ် တွား

ညှင်းခေါင်က ၊ ညှင်းသီးရ ။

ပြောမည်

ဝပါး

ဆတ်ဇား

ဖီးသီး

ချင်လိပ်

ညှင်းခါ

ဖတ်ည် ခရမည်၊

စ

ဆ

ဇ

ချ

ည

စ

ဆ

ဇ

ချ

ည

စ

ဆ

ဇ

ချ

ည

သင်ခန်းစာ- ၁၈

နားထောင်မည် ပြောမည်

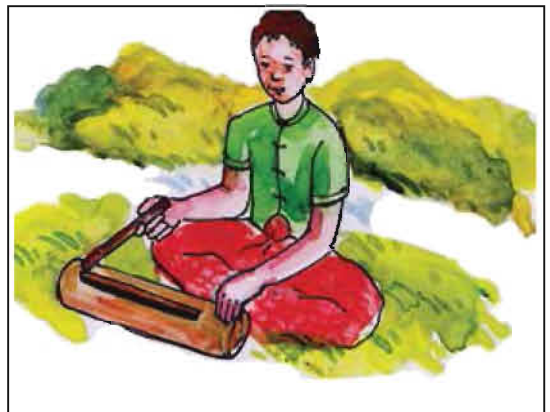
ငှက် နား

ငှက်ပင်ဖျား

ပုလင်းကြီး

ပုန်းခလောင် တီး

ကရဲသီး ကုပ်ပျဉ်း

ပြောမည်

မိုင်းငှက်

ဌနိုးပင်

ဘောအိုး

ပုံးခလောင်

ကရဲသီး

ဖတ်မည် ရေးမည်။

မူ

ဌ

ခူ

ပ

က

မူ

ဌ

ခူ

ပ

က

မူ

ဌ

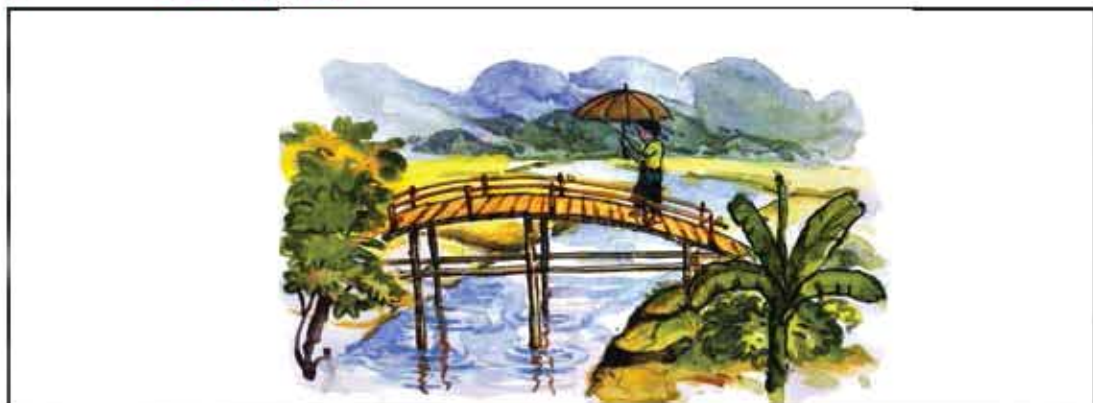
ခူ

ပ

က

သင်ခန်းစာ- ၁၉

နားထောင်မည် ပြောမည်။

တံတား ထီး စောင်းလား။

ဖိလုံးငှက် နား၊ ဝပြပင်များ။

နာရီပြည်ကော နားက ကြားရေ။

ပြောမည်

တက်မ

ထီး

နာရီ

ဒီလုံငှက်

ပျဉ်

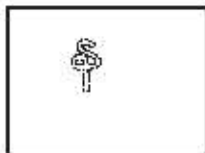
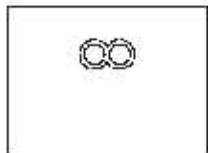
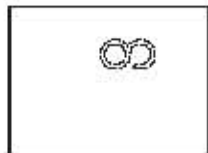
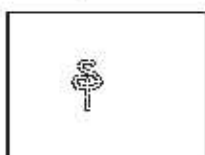
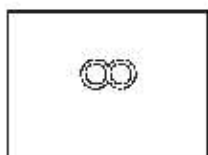
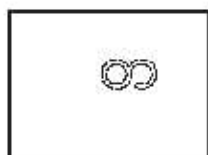
တ

ထ

ဒ

မ

န

သင်ခန်းစာ- ၂၀

နားထောင်မည် ပြောမည်

ပန်းဥယျာဉ်ထဲ

မြီးသောင်းသဲ

စိုင်းဖြူကရဲ

ဘူးစင်ထက်ဝေ

မင်းနန်းလျား မောင်ညိုနား ။

ပန်း

မိုး

ပျံ

သီး

ဖတ်မည် ရေးမည်

မောင်ညို

ပ

ဖ

ဗ

ဘ

မ

ပ

ဖ

ဗ

ဘ

မ

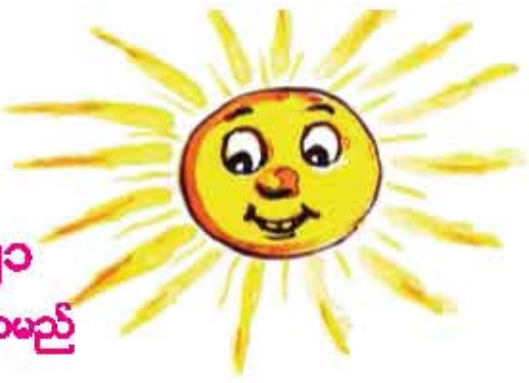
ပ

ဖ

ဗ

ဘ

မ

သင်ခန်းစာ- ၂၁
နားထောင်မည် ပြောမည်

မင်္ဂလာပါ

နေကြာပန်းတို့ မိုးလင်းနေ့ကို
မင်္ဂလာပါ ကြိုဆိုရေ၊
ရေကြာပန်းတို့ ရေကန်ထဲ၌
မင်္ဂလာနှင့် ပြည့်စုံရေ၊
လအရောင်းကို ကြယ်များလုံးစုံ
မင်္ဂလာနှင့် ကြိုဆိုရေ၊
ရိုသေထိုက်သော ကြီးသူများကို
လက်ဆုပ်ချီ၍ မင်္ဂလာပါ ဆိုရစမ်း။

ရှင်ပုံကြည့်၍ စကားပြောမည်၊ နှုတ်ဖြင့်နှုတ်ဖြင့်ဝါကျဆင်မည်၊

သင်ခန်းစာ- ၂၂

ပုံကိုကြည့်မည်, အမည်ပြော၍ ရေးမည်။

မြေရောင်

၇၆၇၆၅၄၃၂၁၀၉၈၇၆၅၄၃၂၁

၇၇၆၅၄၃၂၁၀၉၈၇၆၅၄၃၂၁၀၉

၈၇၆၅၄၃၂၁၀၉၈၇၆၅၄၃၂၁၀၉

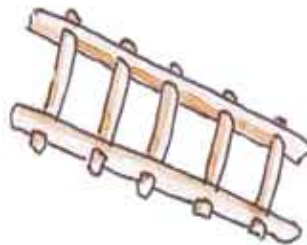
၇၇၆၅၄၃၂၁၀၉၈၇၆၅၄၃၂၁၀၉

၇၇၆၅၄၃၂၁၀၉၈၇၆၅၄၃၂၁၀၉

၇၇၆၅၄၃၂၁၀၉၈၇၆၅၄၃၂၁၀၉

၇၇၆၅၄၃၂၁၀၉၈၇၆၅၄၃၂၁၀၉

သင်ခန်းစာ- ၂၃

နားထောင်မည် ပြောမည်

ယာ တဲ

ရောင်းရင် ဝဲ

လှေလှော် စက်

ဝံ တောင် တက်

သရက်သီးမှည့် တောင်းမှာဖြည့်၊

ပြောမည်

ယာတဲ

စောင်းရင်

ဇလ္လ

ဝံ

သရက်သီး

ယ

ရ

လ

ဝ

သ

ယ

ရ

လ

ဝ

သ

ယ

ရ

လ

ဝ

သ

သင်ခန်းစာ- ၂၄

နားထောင်မည် ပြောမည်

ဟင်းခလား

ငှက်ပိန်ရှာ

အလံထု၊ အလေးယူ ။

ဖတ်မည် ရေးမည်

ဟင်းခါး

ငါးနီ

အလံ

ဖတ်မည် ရေးမည်

ဟ

ဟ

ဟ

ဏ

ဏ

ဏ

အ

အ

အ

သင်ခန်းစာ- ၂၅

ပျဉ်း အက္ခရာ

ဖတ်မည် ဗလာ စာအုပ်မှာ ရေးမည်

က	ခ	ဂ	ဃ	င
စ	ဆ	ဇ	ဈ	ည
ဋ	ဌ	ဍ	ဎ	ဏ
တ	ထ	ဒ	ဓ	န
ပ	ဖ	ဗ	ဘ	မ
ယ	ရ	လ	ဝ	သ
	ဟ	ဣ	အ	

ပျဉ်း သင်္ကေတ များ

ယ = -ျ ။ ဝ = ဝ် ။

ရ = ိ ။ ဟ = ့ ။

သင်ခန်းစာ- ၂၆

နားထောင်မည် ပြောမည်

သောင်းသောင်း ကောင်းကောင်း၊

ကြီးနင်း ညောင်းညောင်း၊

ဝါးချ ခြောင်းခြောင်း၊

ဆီကျော် ဆွင်းဆွင်း၊

ငါးပေါ် ဖျင်းဖျင်း၊

အဘု စား ကောင်းကောင်း၊

ကကော သောင်းသောင်း၊

ဖျင်းမြည် ကြောက်ကြောက်၊

ကြက်မြည် ကြောက်ကြောက်၊

ဖျင်းဖျင်း၊

ဆွင်းဆွင်း

ခြောင်းခြောင်း၊

၃၇/၈၄

သင်ခန်းစာ- ၂၇

ပျဉ်း အက္ခရာ

ညာဘက်မှ အက္ခရာများ ကို ကြည့်မည်။

ယင်းကို ဘယ် ဘက်ကွက်လပ် အိမ်မှာ ဖြေမည်။

က			ယ	င
		ဇ	ဈ	ည
ဣ	ဣ		ဥ	
		ဒ	ဓ	န
ဝ	ဇ			မ
		လ	ဝ	သ
	ဟ			အ

ခ	ဂ
ဃ	င
စ	ဆ
ပ	ဏ
တ	ထ
ဗ	ဘ
ယ	ရ
ဣ	

သင်ခန်းစာ-၂၈
မာရမာ စာလုံးစဉ်များ

ဖတ်မည် ဗလာ စာအုပ်မှာ ရေးမည်
သရ အက္ခရာများ

အ	အာ	အူ	အြ
ဥ	ဦ	ဇ	အဲ
ဩ	ဩျာ	အံ	အား

ပျဉ်း အက္ခရာများ

က	ခ	ဂ	ဃ	င
စ	ဆ	ဇ	ဈ	ည
ဋ	ဌ	ဍ	ဎ	ဏ
တ	ထ	ဒ	ဓ	န
ပ	ဖ	ဗ	ဘ	မ
ယ	ရ	လ	ဝ	သ
	ဟ	ဠ	အ	

သင်ခန်းစာ- ၂၉

နားထောင်မည် ပြောမည် ငှက်အဖော်

နံ့စွတ် ငှက်သွေး အသိုက် တည်။
ငှက်ဝါ မြင်ရှိ သာယာရေး၊
ပန်းပွင့်ပေါ်မှာ ပျားသွေးနား။
သစ်သီးစားဖို့ သူညှဉ်းသွေးလား၊
မျိုင်းဖြူငှက်က ဖျံလာသည်၊
ပန်စင်းငှက်က ပျော်နေသည်။

လာပါကိုယ်တိုင်သိ သည့်ကဏ္ဍ တစ်ပိုဒ်ဆို မည် ၊

ပလာ စာအုပ်မှာ စိတ်ကြိုက် ပန်းခရီးဆွဲ၍ ရောင်ဆိုးမည်။

သင်ခန်းစာ- ၃၀

ရှင်ပုံကိုကြည့်မည် ပြောမည် ရေးမည်

ရှယ်သီး

သင်ခန်းစာ- ၃၁

အာ - ယေးချ

၁၇

ပုံကြည့် ရှိပုံ အကြောင်း ပြောမည်

စာ ပုံလာ

စာတင်းမာ

အောက်မှာ စကားလုံးကို အပေါ် ရှိပုံမှ ရှာမည်

အက လာပါလည်း

အပေါက် အစက်နှင့် ယေးချ ရေးမည်

၁	၂						
---	---	--	--	--	--	--	--

အာ - ယေးချ ပုံ ရေးမည် စကားလုံး ဖတ်မည်။

မလာ အာပဲ့ ငါး

ဖတ်မည် ရေးမည်

သစ်ပင်များ။

စာလာ နား။

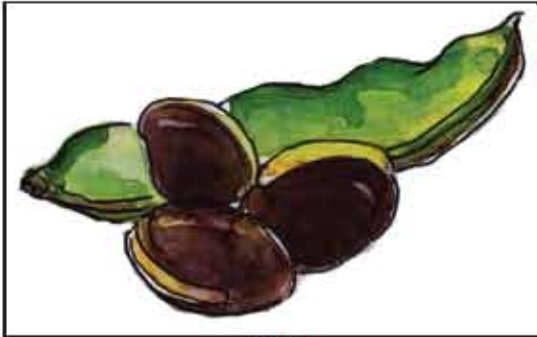

အထက်ပါ ဝါကျ၏ အဆုံးမှာ အနီရောင် အကြောင်း ပုဒ်ထိုး ပုဒ်မ။

သင်ခန်းစာ- ၃၂

ကု - လုံးကြီးတင် ဝ

ပုံကိုကြည့်လို့ ပုံ ဝတ္ထု ပြောမည် နားထောင်မည်

ပဲစိ

မိမိ

အောက်မှာ စကားလုံးကို အပေါ်ရင်ပုံ၌ ရှာထုပ်မည်

ပြုပြင်တောက် ပြုပြင်တွာ ကြကြစိတ်

အစက် အပေါက်နှင့် လုံးကြီးတင် ရေးမည်။

--	--	--	--	--	--	--	--

ကု-လုံးကြီးတင်ရေးမည် နောက် စကားလုံးဖတ်မည်။

ပဲစိ တိတ်တိတ်

ဖတ်မည် ရေးမည်။

ဇွဲဇွဲ သိသိ ကြယ်၊

ညဉ့်အခါ သာယာစွယ်၊

ကြယ်ပြိုတောက်သည်။

သင်ခန်းစာ- ၃၃

ဤ - လုံးကြီးတင် ဆံခတ်

၀

ပုံကိုကြည့် ပုံ ဝတ္ထု ပြောမည် နားထောင်မည်

ပြန်းပင်ပေါက်

ပင်ပင်အောက်

အောက်မှာ စကားလုံးကို အထက်ပုံမှာ ရှာထုပ်မည်

ပင်

ပြန်းပင်ကြီး

အပေါက် အစက် နှင့်လုံးကြီးတင် ဆံခတ်ရေးမည်။

ပင်	ပြန်းပင်	ကြီး					
-----	----------	------	--	--	--	--	--

ဤ လုံးကြီးတင် ဆံခတ် စကားလုံး ဖတ်မည်

ထိပေါက် ဒီလုံး

ဖတ်မည် နောက် ရေးမည်။

ဒီသီး စား။

ဒီသီး စား။

ဥ - တစ်ချောင်းငှက်

ပုံကိုကြည့် ပုံ ဝတ္ထု ပြော၍ နားထောင်မည်

ခရု စုစု ရှုရ

မမ အခု ပြုလုပ်

အောက်စကားလုံးကို အပေါ်ပုံကို ရှာထုပ်မည်

ခရု စုစု အခု ပြုလုပ်

အပေါက်အစက်ဖြင့် တစ်ချောင်းငှက် ပုံရေးမည်

၁	၂	၃					
---	---	---	--	--	--	--	--

ဥ - သင်္ကေတ ရေးမည် နောက် ဖတ်မည်။

အခု ခရု မ အခု

ဖတ်မည် ရေးမည်

ပုလုသေ့ဝေ၊
ခရု စုတ်တေ၊

သင်ခန်းစာ- ၃၅

ဦ - နှစ်ရောင်းဝင်

ရှပ်ပုံကိုကြည့်၍ ဝတ္ထု ပြောမည် နားထောင်မည်

မြူး အမြဲ

လူကြီးကို လှူ

အောက်မှာ စကားလုံးကို အထက်ရှပ်ပုံတွင် ရှာထုပ်မည်

အမြဲ အမြဲ အမူ အလှူ လူကြီး

အပေါက် အစက် နှင့် ဦ-သင်္ကေတ ရေးမည်

၂	၂	၂					
---	---	---	--	--	--	--	--

ဦ - သင်္ကေတ ရေးမည် စကားလုံး ဖတ်မည်

အမြဲ အမြဲ အမူ အလှူ အယု

ဖတ်မည် ရေးမည်

မြဲ က မြဲ

လှ က လှူ

သင်ခန်းစာ- ၃၆

စ - သဝေဝတိုး

ခ -

ရုပ်ပုံကိုကြည့်၍ ဝတ္ထုပြောမည် နောက် နားထောင်မည်။

ခွေအိုး

စရအိုး

အောက်မှာ စကားလုံးကို အထက်ပုံ၌ ရှာထုပ်ပါ

ခြေ အခြေ မြေ အိုးကြီး ခွေ အိုးကြီး

အစက် အပေါက်နှင့် စ - သဝေဝတိုး ရေးမည်။

ခြေ	ခြေ	ခြေ					
-----	-----	-----	--	--	--	--	--

စ - သင်္ကေတ ရေးမည် စကားလုံး ဖတ်မည်

လေလား

လေသွား

စေစား

ဖါးခြေ

ဖတ်မည် ရေးမည်

စရခွေအိုးက၊

စရအေးမြ၊

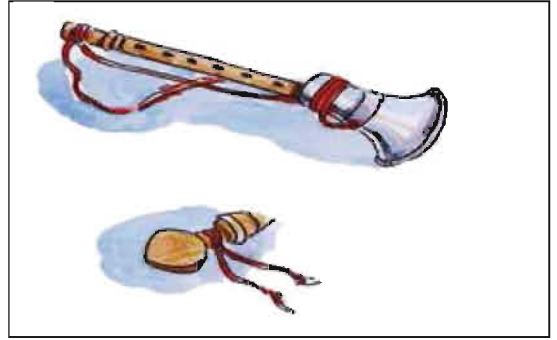
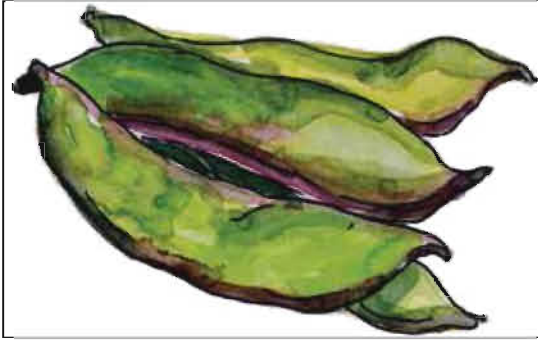

သင်ခန်းစာ- ၃၇

အဲ - သင်္ကေတ

း

ရုပ်ပုံကြည့်၍ ဝတ္ထုပြောမည် နောက် နားထောင်မည်။

ပဲသီးဖြစ်မည် ပဲပင်က

နဲသီးထည့်မည် နဲဝက

အောက်မှာ စကားလုံးကို အပေါ် ရုပ်ပုံကို ရှာထုပ်မည်

ပဲသီး ပဲပင် နဲသီး နဲဝ

အစက် အပေါက်နှင့် း နောက်ပစ် သင်္ကေတ ရေးမည်။

း	း	း					
---	---	---	--	--	--	--	--

အဲ - သင်္ကေတကို ရေးမည် နောက် စကားလုံး ဖတ်မည်

ရွဲ

ပြဲ

ဩ

စ

ဝဲ

ရေးမည် ဖတ်မည်

ကျွဲကျောင်းရှိ၊
နဲ မှတ်ဖို့။

သင်ခန်းစာ- ၃၈

ဩ - သင်္ကေတ

ခ-ာ

ရုပ်ပုံကိုကြည့်၍ ပုံ အကြောင်းကို ပြောမည် နောက် နားထောင်မည်။

ခခါ ဒေါင်း ပြန်ရေ ပူဇော်ရာ

ဘောဝ မှတ်သည် ပွဲလယ်မှာ

အောက်မှာ စကားလုံးကို အပေါ်ပုံက ရွေးထုပ်မည်

ခခါဒေါင်းပြန်

အပေါက် အစက်နဲ့ ဩ - သင်္ကေတ ရေးမည်

ခ-ာ	ခ-ာ	ခ-ာ					
-----	-----	-----	--	--	--	--	--

ဩ - သင်္ကေတကို ရေးမည် စကားလုံး ဖတ်မည်

ပြောပြ

ရောပြ

ဟောပြ

ဆောပြ

ဖတ်မည် ရေးမည်

ဘောလုံးမြှောက်၊

တောသို့ရောက်၊

သင်ခန်းစာ- ၃၉

ဪ - သင်္ကေတ ဝေ

ပုံကိုကြည့်၍ ပုံအကြောင်းကို ပြောမည် နားထောင်မည်

အပေါ်က ဝေ ပျံလာ

ပျော်ပျော် ဝေ ကြည့်ပါ

အောက်မှာ စကားလုံးတိုင်းအပေါ်ပုံက ရှာထုပ်မည်

ဝေပင် တရော် လှေလှော် ဝေမ

အပေါက် အစက်နဲ့ ဪ သင်္ကေတ ရေးမည်

ဝေ	ဝေ						
----	----	--	--	--	--	--	--

ဪ - သင်္ကေတကို ရေးမည် စကားလုံး ပြောမည်

ဝေပျံလာ ဝေကြည့်ပါ

ဖတ်မည် ရေးမည်

ဝေပျံ ဝေမ နား
ပျော်ပျော် ပါးပါးလား။

သင်ခန်းစာ- ၄၀

အံ - သင်္ကေတ

ရှင်ပုံကိုကြည့်၍ ပုံဝတ္ထု ပြောမည် နောက် နားထောင်မည်။

သံဇရာကျင်း

နံဒရာခင်း

အောက်မှာ စကားလုံးကို အပေါ်ရှင်ပုံမှ ရှာထုတ်မည်

သံဇရာ

အလံပါ

အပေါက် အစက်နဲ့ အံ - သင်္ကေတ ရေးမည်

မ	မ	မ					
---	---	---	--	--	--	--	--

အံ - သင်္ကေတ ရေးမည် ဖတ်မည်

ရံဒါ

ရေဖံ

နံဒရာ

သံဇရာ

ဖတ်မည် ရေးမည်

ဈာပုံ ခင်းရာ၊
ဆပ်ပုန်ထားပါ။

သင်ခန်းစာ- ၄၁

အား - သင်္ကေတ ဘေး/ နီး

ရုပ်ပုံကိုကြည့်၍ ပုံဝတ္ထု ပြောမည် နောက် နားထောင်မည်။

ငါးချက်စား

ဆီ အများ

အောက်မှာ စကားလုံးကို အပေါ်ပုံက ရှာထုပ်မည်

ငါး စား အများ

အပေါက် အစက်နဲ့ အား သင်္ကေတ ရေးမည်

၁	၂						
---	---	--	--	--	--	--	--

အား - သင်္ကေတကို ရေးမည် စကားလုံး ပြောမည်

အားကစား ငါးယူလား ငါးမျှား ဟင်းစား

တော်၍ ရေးမည်

ပြားလာ ၊
ငါးပါး

သင်ခန်းစာ- ၄၂

သရ သင်္ကေတ

နားထောင်မည် နောက် ပြောမည်။

အ

-

အာ

-ာ/ါ

အိ

-ိ

အို

-ိ

အု

-ု

ဇ

-ေ

ဇာ

-ေ

အို

-ိ

ဩ

-ေ

ဩ

-ေ

အံ

-ံ

အား

-ား

ကွက် လပ်အိမ်မှာ သရ သင်္ကေတ ရေးမည်

အ	
ဉ်	
ဇ	
ဪ	

အာ	
ဥ	
အဲ	
အံ	

အိ	
ဉီ	
ဩ	
အား	

သရ သင်္ကေတ ဖြင့် စကားလုံး ရေးမည်

သင်ခန်းစာ- ၄၄

သားနှင့် လပ

သား ရွှေစင် မိ ပုလဲ ၊
ရင်မြ အေးသည် မိရင် သွေး၊
မိဘ နှစ်ပါး စိတ်ချမ်းသာ၊
တို့လို့မို့လေ ကြီးမြင့်လာ၊
ရောင်ဝါထွန်းလင်း ရွှေလမင်း၊
ကမ္ဘာကြီးကို အရောင်ချင်း။

အကြောင်းငယ်၍ အရပ်နှင့် စကားလုံးကို ညှိမည်။

ငှက်သေချ

သင်ခန်းစာ- ၄၅

ပန်းမဖြူ နှင့် အဘောင်သျှင်

မိုးရာသီ ကုန်ပြီး ငါကျွတ်လ
ပြည့်နေ့ ဖြစ်သည်။ အဘောင်သျှင်
အဝတ် မသျှင်နိုင် သည်ကို
မြင်သည်။ ပန်းမဖြူ အဘောင်သျှင်
အဝတ်ကိုသျှင်ပေးလေ၏။
အဘောင်သျှင်ကို ရေချိုး
ပေးသည်။အဘောင်သျှင် စိပ်ပုတီး
ထားရာကို မေ့ရို့၊ ပန်းမဖြူ
ပုတီးရှာ ပေးသည်။ ယင်းပြီးနောက်
ပန်းမဖြူက အဘောင်သျှင်ကို
ကျောင်းသို့ ပို့ဆောင်လေ၏။

အဘောင်သျှင်လည်း ပန်းမဖြူကိုအသက် တစ်ထောင် ရှယ်ပါစေဟု
ဘုရားရှေ့၌ ဆုတောင်း မေတ္တာ ပို့လေသည်။

အဘောင်သျှင် မြေးမ အတွက် အစာ လုပ်လည်း ပြောမည်
မြေးမက အဘောင်သျှင်ကို အစာပြုစုလည်း ပြောမည်

ရှင်ပုံကြည့်မည် စကားလုံး ရေးမည် ပြောမည်။

အ	သာ	ငါ	ပ
---	----	----	---

	ဖြူ
--	-----

	ကျွတ်
--	-------

	ဝတ်
--	-----

ထွန်းဦး၏ ပန်းဥယျာဉ်

ထွန်းဦးမှာ ပန်းဥယျာဉ် တစ်ခင်းရှိလေသည်။ ထိုပန်းဥယျာဉ်၌ အမျိုးမျိုးသော ပန်းများ စေတော ပွင့်နေသည်။ ဥယျာဉ်သည် ရောင်းနား၊ တောင်ခြေရင်း၌ ဖြစ်ပါသည်။ ပန်းခင်း၏ မနီး မဝေးတွင် ထွန်းဦးတို့ ရွာ ဖြစ်ပါသည်။ ထွန်းဦး ပန်းစိုက်ပျိုးသော အခါ နှင်းဆီပန်း၏ အနံ့ရောင် အစဉ် သေးနားက အဝါရောင် ချတ္တရာပန်းကို စိုက်ပါသည်။ အညိုရောင် စော်ဖိန်းပန်းကို အဝါရောင် ချတ္တရာပန်းနားမှာ စိုက်ထားပါသည်။ နောက် အစဉ် အတိုင်း နှင်းဆီပန်း ကိုလည်း ယင်း ချတ္တရာပန်းများ စိုက်သည့် ပုံစံ အတိုင်း အစဉ်အတိုင်းလုပ်၍ စိုက်ပျိုးထားပါသည်။ နောက် အညိုရောင် သစ်ပင် ထက်၌ မိုးပန်းများလည်း စိုက်ပျိုးထားပါသည်။

ထွန်းဦးလည်း စာသင်ကျောင်းမှ ပြန်တိုင်း ရေမချိုးမီ အမြဲတမ်း ပန်းဥယျာဉ် သို့ သွား၍ ရေလောင်းပေးခြင်း၊ မြက်များကို သန့်ရှင်းပေးခြင်း စသော အလုပ်များကို ပြုလုပ် ပေးပါသည်။ ကျန်းမာရေး ပညာပေး ကိုယ်လက် ကျန်းမာ စိတ်ချမ်းသာ ဆိုသည့် အတိုင်း ကိုယ်လက် ကျန်းမာရန်အတွက် ဟုလည်း သုစဉ်းစားသည်။

ယင်းဥယျာဉ်သို့ လိပ်ပြာလေးများ၊ ငှက်သေ့၊ ငှက်ကြီးများ လာရောက်၍ မြူးထူးပျော်ပါးကြသည်။ ပန်းဥယျာဉ် အတွင်း လှပသောပန်းများနှင့် မွေးကြိုင်လှသော ပန်းရနံ့ကြောင့် ရောက်လာသူ လူအများ သူတို့ ကောင်းချီး ပေးကြသည်။

စိတ်လှ ကိုယ်လှ ဘဝလှ တို့ဖြင့် ပြုပြင်ထားသော သဘာဝ ပန်းချီကားပေမာ မြင်ရသူတိုင်း ပြောမဆုံး ကြည့်မဝသော သဘာဝ ရှုခင်း ပန်းဥယျာဉ် ဖြစ်လေသည်။

သင်ခန်းစာ- ၄၇ မိခင်၏ အချစ်

မဟာနော်ဘီ မဟာဓရာတ် မဟာမောက်တနေ့ အဖေများတို့နှင့် ထိုင်နေလေသည်။ ထိုအခိုက် လူတစ်ယောက် ငှက်အသိုက်ကို ငှက်သေချွန် ယူလာလေ၏။ ယင်းငှက် အသိုက်မှာ ငှက်သေချွန် နှစ်ကောင်ကို နော်ဘီ၏ မြင်သည်၊ မြင်သည် ငှက်သေချွန်အမိ ပိုင်းကာသို့ ချုံ ပျံခြင်းကို။ သူက ယင်းလူကို အပါးသို့ ခေါ်လိုက်သည်။ ပြီးနောက် ငှက်အသိုက်ကို သူအနားထား ပြောလေ၏။ သူကို အဝေး သေချွန်နေ ပြောလေ၏။ သူလည် နော်ဘီ၏ စကားကို လိုက်နာ၍ သေချွန်လေ၏။ ငှက်သေချွန် အမိ အပါး လားလေ၏။ မိမိသားကို ချစ်မြတ် နီး၍ တောင်ပန် အုပ်ထား၏။ မိမိဟားနော်ဘီ ပြောပြသည်မှာ ကြည့်ပါ သားကို မိခင်းက ဖာလောက်ထိ ချစ်ခင်လည်း။ နော်ဘီ၏ ပြောသည် ငှက်သားငယ် နှစ်ကောင်ကို ကယ်ဆယ်ရဖို့၊ ငှက်အသိုက်ကို အယင် ဟိရေ နေရာမှာ ထားချေလော။ ယင်း ငှက် အသိုက် ဖျက်သူသည် သူအမှားကို သိလာလေ၏။

သူက နော်ဘီ၏ စကား အတိုင်း လိုက်နာ အလုပ် လုပ်လေသည်။

ပုံကိုကြည့်မည် နောက် စကားလုံးဆင်၍ ရေးမည်

ရွက်	ဖက်
------	-----

သိုက်	အ
-------	---

သေချ	ငှက်
------	------

ပင်	သစ်
-----	-----

ဖက်ရွက်

--

--

--

ညာဘက်မှာ စကားလုံး ရှိသည် ယင်းတို့ကို
ဘယ်ဘက် ကွက်လပ်အိမ်မှာ ရေးထည့်မည် ။

မိုဟားနော်သီ အမည် မူဟာမာက် (သ)

အမိငှက်မှာ သားငယ်များကို အုပ်သည် ။

ယင်းလူက ကိုယ့်..... သိလာလေ၏။

ငှက်သားသေချ နှစ်ကောင်ကို ရဖို့ ။

အမှား
ကယ်ဆယ်
ဟောစရာ
ချစ်မြတ်

သင်ခန်းစာ- ၄၄

မိမိ ခုနစ် ရက်

စနေနေ့ သူမ စာဖတ်ခုံ ပြင်ဆင်သည်။
 တနင်္ဂနွေ သူမ ပန်းခင်းမှာ ဓရလောင်းသည်။
 တနင်္လာ သီခြင်း ဆိုသင်သည်။
 အင်္ဂါနေ့ ဓရ ကူးသည်
 ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ အိမ်ကို သန့်ရှင်းသည်။
 ကြာသပတေးနေ့ ရုပ်ပုံဆွဲသည်။
 သောကြာနေ့ အားလပ်ရက်၊ ယင်းနေ့ သူမ အားကစားသည်။
 ခုနစ်ရက်မှာ တပတ်လည်။

အဆင့် စာလုံး သင်မည်

တနင်္ဂနွေ	င်	ဂ	င
တနင်္လာ	လ်	လ	င်
အင်္ဂါ	ဂ်	ဂ	င်
ဗုဒ္ဓဟူး	ဖွဲ	ဒ	မ

စကားလုံးခွဲ၍ ရေးမည်

င်			ဒြ		
လ်			န		
ဖွဲ			ဗျ		

အောက်မှာ အိမ်၌ ရှိသည့် နေ့ရက်ကို ဖတ်မည် မိမိ၏ နေ့ အလုပ် လုပ်လည်း ပြော၍ ရေးမည်။

ဗုဒ္ဓဟူး စနေ အင်္ဂါ တနင်္ဂနွေ သောကြာ ကြာသပတေး တနင်္လာ

ဥယျာဉ်ကို ကြည့် သည်.....
 အားကစား သည်.....
 စာဖတ်ခုံပြင်ဆင်သည်.....
 ရုပ်ပုံဆွဲ သည်.....
 ရေကူးသည်.....
 ကိုအိမ်ပြင်ဆင်သည်.....

ငါ ၏နေ့ အလုပ်လည်း အောက်ဇယားမှာ ရေးမည်

စနေနေ့	

တပါတ်လည်မှာ နှင်တို့ စာသင်ကျောင်း၌ အရက်မှာ အားလပ်ရက်လဲ

သင်ခန်းစာ- ၄၉

ကဗျာ လင်္ကာ သင်္ချာ

တစ် နှစ်
အများချစ်

သုံး လေး
စာသင်ပေး

ငါး ခြောက်
ကျောင်းတက်ရောက်

ခုနှစ် သျှစ်
စွဲလို့ ချစ်

ကိုး တစ်ဆယ်
ပညာရှင်ကို ဆည်းကပ်ဝေ

တစ်ဆယ့်တစ် တစ်ဆယ့်နှစ်
လက်ချင်းသျှက်လို့အညီဖြစ်

တစ်ဆယ်သုံး တစ်ဆယ်လေး
အညီအမျှ ဖို့လို့ပေး

တစ်ဆယ့်ငါး တစ်ဆယ့်ခြောက်
ပညာတတ်ကေ ချမ်းသာရောက်၊

တစ်ဆယ့်ခုနစ် တစ်ဆယ့်ရှစ်
အစီ စိုက်ကေ အပင်ဖြစ်

တစ်ဆယ့်ကိုး နှစ်ဆယ်
အပင်ထက်မှာ ငှက်ဝါသေချ

ကွက်လပ်မှာ အမှန် သင်္ချာ ရေးမည်

တစ်	နှစ်		လေး	
ခြောက်		သျှစ်		တစ်ဆယ်
	တစ်ဆယ် နှစ်			
တစ်ဆယ် ခြောက်		တစ်သျှစ်		နှစ်ဆယ်

သင်ခန်းစာ- ၅၀

ခေါင်ဘုတ် နှင့် သျှဉ်း မိတ်ဆွေ

ခေါင်ဘုတ် တစ်ကောင် နေ့စဉ် မင်နန်း ခေါင်မှာ ရှုနေစဉ် မင်းသို့ ခေါင်ဘုတ် ရှု၍ မအိပ်နိုင်ဖြစ်သည်။ တနေ့ အစေသားတစ်ယောက်ကို စေခိုင်းလိုက်သည်။ ယင်း ခေါင်းဘုတ်ကို ဇနီး၍ ခြံငှာ လောင်ထားသည် ညဉ့်က မိုးလင်းကေ မင်းသမီးသို့ တင်ပေးဖို့၊ ယင်းစာကို မင်းဥယျာဉ်၌ ရှိသော အဆွေသျှဉ်း မြင်သည်။ အိုငိုမိတ်ဆွေ ဒုက္ခရောက်ပြီး ငါ ကယ်ဆယ်ရဖို့ သျှဉ်းက မိုးသောက် စောစောလားရဲ့၊ ယင်းခြံကို တိုက်လေ၏၊ ခေါင်ဘုတ်သေ့ လွတ်မြောက်လေသည်။

ယင်း အစေပါးက ထိုသျှဉ်းကို မာန်ပါပြီး သျှဉ်းလားလမ်းပိန်ပင်၌ ကိုင်းထောင်ထားသည် နှင့် သျှဉ်းလား ငြိမ့်လေ၏။ အိုငို အဆွေသျှဉ်း ဒုက္ခ ရောက်ပြီး ငါကယ်ဆယ်ရဖို့ အိမ်ရှင်ကသျှဉ်းကို ကိုက် ဖြတ်ဖို့ အပင် မြောက်သည်နှင့် ခေါင်ဘုတ်သေ့ကယုံ၍ မျက်နှာမှာ အတောင်နဲ့ သတ်လိုက်သည်။ ယင်း အစေပါး လူးကျလေသည် ခေါင်ဘုတ်က နှစ်သွေးနှင့် ကြီးကို ကိုက် ဖြတ်လိုက်သည်။ သျှဉ်းသေ့ လွတ်မြောက်လေ၏။ ယင်းပိုင်နှင့် သူတို့ မင်းဥယျာဉ်တွင် အဖေဖြူ နေကြသည်။

ရှင်ပုံ၏ စကားလုံးဖြင့် ဝါကျ ရေးမည်

သျှဉ်း

ခေါင်ဘုတ်

သင်ခန်းစာ- ၅၁

သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်း

နထွီး စာပြတ်ပြီး၊ အတန်းခန်းမှာ အားလုံးသူ ရှုသိသဲ ဖြစ်နေသည်။
နထွီး အေနေ့ အလွန် အပျော်ရက်၊

ဖြူသျှင် ဇာလည်း နထွီး၊
နထွီး အေနေ့ သစ်ပင် စိုက်ပွဲနေ၊
မသိန်း သစ်ပင် အကြောင်း စိုက်ဖို့လည်း၊
နထွီး သစ်ပင် ငါတို့မှာ အလောက် အလို ရှိလည်း ပန်းပွင့် ပေးစေ
အရိပ် ပေးစေ၊

အားလုံးသူ လားကြမည် ဥယျာဉ်မှာ သစ်ပင် အသစ်အသစ် စိုက်မည်၊

အားလုံး ဥယျာဉ်သို့ လားကြ၏ အတန်းသူအတန်းသား အားလုံး အလုပ်လုပ်နေသည်၊

သူတို့ အလုံးလည်း အခင်းတို့ ဆင်းလာ၏ မြေကို တူး၍ သစ်ပင် ပျိုးစိုက်သည်၊

အလုံး စုပေါင်းရှိ သစ်ပင်ရင်း ခေလောင်းသည်၊ သစ်ပင်ပျိုး အားလုံး တဖြေးဖြေးကြီး

လာသည်နှင့် အမျှ အားလုံးသူ စိတ်မှာရွှင်လန်း နှလုံးပျော်ရွှင်လေသည်၊

သစ်ပင် အကြောင်းကို ယူ၍ ပြာမည်၊

သင်ခန်းစာ- ၅၂

တို့ပြည်

ငါတို့၏ ပြည်နာမည် ဘက်လားမရှိ၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် စပါးပြည် စကားခြင်းပြည်၊
အလွန် လှပသည်ပြည် ဖြစ်သည်။

ဒေ ပြည်မှာ ရှိသည် အမျိုးမျိုး ငှက်များ၊

ငှက်ကျား ငါတို့၏ အမျိုးသား ငှက်၊

ကျွန်ုပ်တို့တောတောင် ရောင်းမြောင်း လယ်ကွင်း ပန်းများ ပွင့်၏

ကြာပွင့် ငါတို့၏ အမျိုးသား ပန်း၊

ကျွန်ုပ်တို့ အမျိုးမျိုးသော သစ်ပင် ရှိ သည်၊

သရက်ပင် ငါတို့၏ အမျိုးသား သစ်ပင်၊

သစ်ပင်တိုင်း အသီးကွင် အမျိုးမျိုး သစ်သီး၊

ပိန္နဲသီး ငါတို့၏ အမျိုးသား သစ်သီး၊

ကျွန်ုပ်တို့ ရောင်းကွင် အမျိုးမျိုး ငါး ရှိသည်၊

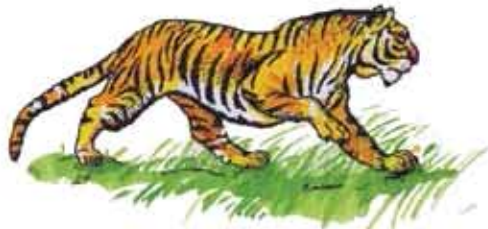
ငါးသလောက် ငါတို့၏ အမျိုးသား ငါး၊

ငါတို့၏ သစ်တော၌ အမျိုးမျိုးသော တိရစ္ဆာန် ရှိသည်၊

ကျား ငါတို့၏ အမျိုးသား တိရစ္ဆာန်၊

ငါတို့၏ ပြည်၌ ခြင်္သေ့ အမျိုးမျိုး ရှိသည်၊

ပေါင်ဒါ မေယနာ ယမုနာ ငါတို့၏ ခြင်္သေ့ ခြင်္သေ့၊

စာလုံး အဆင့် သင်ယူမည်၊

တိရစ္ဆာန်

အ

စ

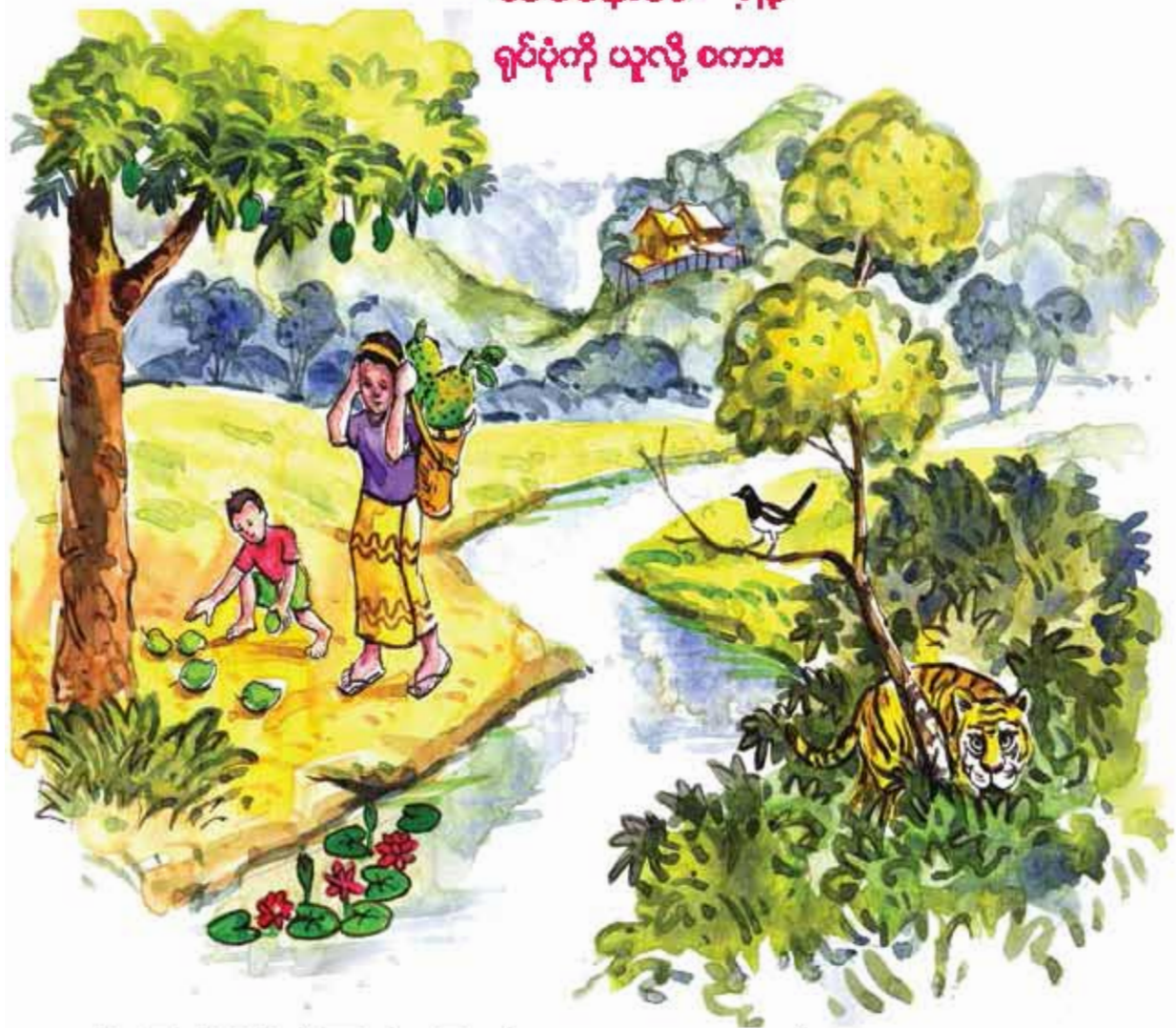
ဆ

ရှင်ပုံကြည့်၍ မှန်ကန်သော စကားလုံးကို ကွက်လပ်မှာ ရေးမည်၊

ငါတို့၏ အမျိုးသား ငှက်အမည်.....၊
..... ငါတို့၏ အမျိုးသား ပန်းပွင့်၊
ငါတို့၏ အမျိုးသား သစ်သီး.....၊
..... ငါတို့၏ အမျိုးသား ရေငါး၊
ငါတို့၏ အမျိုးသား ရေ တိရစ္ဆာန်.....၊

သင်ခန်းစာ- ၅၃
ရှပ်ပုံကို ယူလို့ စကား

ရှပ်ပုံကြည့်၍ စိတ်ကြိုက် ခြောက်ခု စကားလုံး ရေးမည်။

.....

ရှပ်ပုံကြည့်၍ ဝါကျ သုံးခု ရေးမည်။

.....

.....

.....

စာအောင်ရက်

မိုးရာသီကုန် စောင်းညီပေါက်
စာအောင်မြင်ရှိ၊ အပျော် ရောက်၊
အားလုံးပေါင်းရှိ၊ လည်ပတ်မည်
မှန်းသန်းမရ ငါတို့ဝေ၊

အပျော်ကြီးမရ တန်းရှင်းသား
မရောက်ရာသို့ အလည်လား

ပြည်ကြီးမြို့ကြီး အကုန်ရောက်ခါ
တောတောင်မြေပြန့် လည်ပြီးများ၊

သောင်းသံ ညီညာ စုပေါင်းခါ
ကောင်းခင် တပါတ် တိန်တလတ်က
မိုးရိတ်ခဲန ပျံ့ကစားမည်
အို ဟို ဟို..... အား
ဟား ဟား ဟား.....

**ကဗျာမှ စာလေးကြောင်း ဗလာစာအုပ်၌ ရေးမည်၊ဖတ်၍ အားလုံးသူကို
နားထောင်စေမည်။**

အောက်ပါစကားဖြင့် ဝါကျရေးမည်။

မိုးရာသီကုန်.....

အပျော်ကြီးမရ.....

တောတောင် မြေပြန့်.....

သင်ခန်းစာ- ၅၅

လွတ်မြောက်ရေး တပ်သားတို့ စကား

ငါတို့ပြည် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊

ငါတို့ပြည်ကို စစ်တိုက်၍ လွတ်လပ်
ရေးရသည်၊ ယင်း အလွန် ကြီးမားသော
ပြဿနာ၊

ပါကီ(သ်)တာန်တို့ ဘင်္ဂလီ အပေါ်ဇိုက်
မှုပြုသည်၊ ထိုအခါ လွတ်မြောက်ရေး
တပ်သားကို ဖိတ်ခေါ်လေသူမှာ
ဟောဂေါ် ဟောနွဲ့ သူသည် ငါတို့၏
မဟာခေါင်း၊

ဆောင်းကြီး ဖြစ်သည်၊ သူအမည်မှာ
သျှော့ကွမူဖီတူ ရောဟောမာင်၊ သူ ငါတို့၏
ဇာတိရံဇော်နောက်၊ ပါကီ(သ်)တာန် စစ်သားတို့
နေရာ ယကွက်သို့၊ သူတို့ သိန်းပေါင်း
များစွာသော ဘင်္ဂလီကို သတ်ဖြတ်လေ၏၊ မီးသျှို့၊ ဖျက်ပီးလေသည်
ထောင်ပေါင်းများစွာ အိုးအိမ်ကို၊
ဟောဂေါ် ဟောနွဲ့၏ ဖိတ်ခေါ်၍ ဘင်္ဂလီတို့ အုံကြွလာ၏၊

ပါကီ(သ်)တာန် စစ်သားတို့ကို ဆန့်ကျင်၍ စစ်ဖြစ်စ ပြုလေသည်၊ အသူပင်
စစ်တိုက်လေသည်

သူတို့ လွတ်မြောက်ရေး တပ်သား၊ သူတို့ ရင်တွင်မှာ ဟိရေ ခဲဝန် သတ္တိ၊ ဟိရေ
ပြည်ချစ်

စိတ်ခံတ်၊ သူတို့မှာ တွက်နိုင်သော အသက် လှူပေးလေသည်၊ ကိုးလတိုင် စစ်ဖြစ်
လေ၏၊ အဆုံးတွင် အညန့်ခန့်လေသည်၊ ပါကီသျှို့တင် စစ်သားတို့ ငါတို့
အောင်ပွဲကြီး ရသည်၊ လွတ်လပ်ရေး နိုင်ငံ၌ ရွတ်တူသည် အညှီရောင် အနီဝန်း
အလံတော်၊

ငါတို့ ငါတို့၏ပြည်ကို ချစ်မြတ်နိုးသည် ချစ်သည် လွတ်မြောက်ရေး တပ်သားကို
အဆင့် စာလုံး သင်မည်၊

စကားလုံးနဲ့ ပါကျဆင် ရေးမည်

ဟောဂေါ် ဟောနွဲ့ လွတ်မြောက်ရေး တပ်သားကို ဖိတ်ခေါ်၊

ဘင်္ဂလီ

အလံတော်

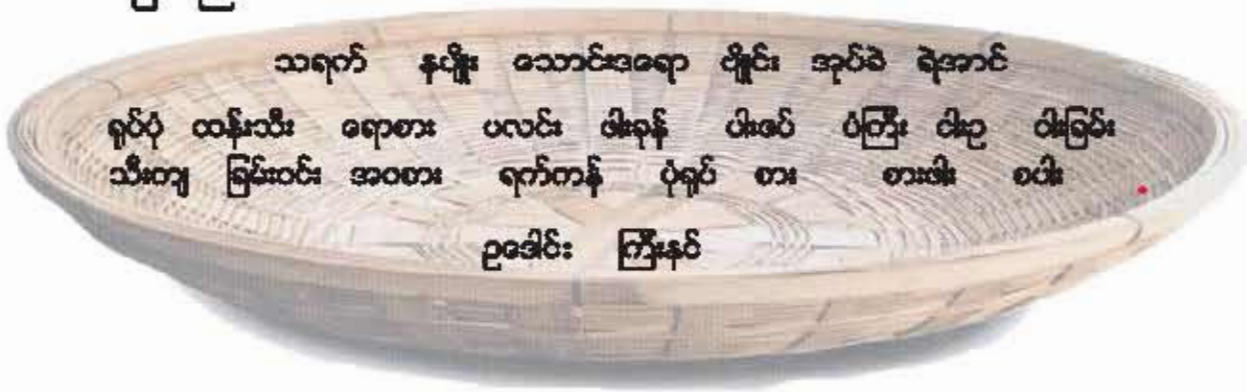
အမျိုးသားဖခင် အကြောင်းကို သုံးကြောင်းပါကျ ရေးမည်၊

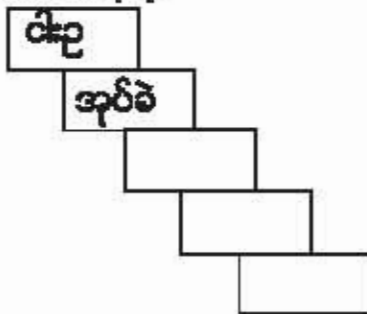
သင်ခန်းစာ- ၅၆

စကားလုံးပြောအားကစား

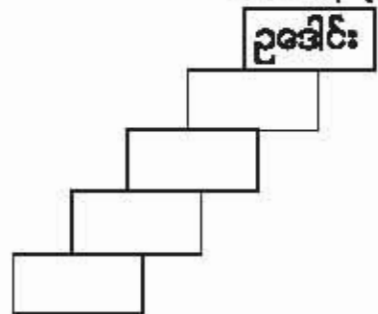
ကစားသူ နှစ်ဦး ဟိသည်။ မောင်ဆန်းဦး နှင့် မယ်ဆန်းဦး။ ခံအထဲမှာ စကားလုံးများ ဟိပါသည်။ မောင်ဆန်းဦးက တစ်ယောက်မြီကစကားလုံးကို ပြောမည်။ မယ်ဆန်း ဦးက တစ်ယောက် ယင်းစကားလုံး အဆုံး အကွရာကို ပြောမည်။ ထို အကွရာဖြင့် ဧေးသော စကားလုံးကိုမြီကရွေး ယူ၍သူက ပြောမည်။

မောင်ဆန်းဦး

မယ်ဆန်းဦး

ဒီနည်းဖြင့် ကစား နေမည်။

သင်ခန်းစာ- ၅၇

အသံပြောင်းပြ သင်္ကေတ များကို သင်ယူမည်

မာရမာ စာရေးသားရာ၌ အသံပြောင်းပြ သင်္ကေတ (၃) မျိုးကို အသုံးပြုသည်။
ယင်း သင်္ကေတများ အောက်ပါ အတိုင်း ဖြစ်သည်။

(က) သေးသေးတင် (◌်)

(ခ) အောက်မြစ် (◌့)

(ဂ) ဝစ္စနှစ်လုံးပေါက် (◌း) ၊

(က) သေးသေးတင် (◌်)

သံတိုသရကို သံရှည်သရသို့ ပြောင်းဖို့ အတွက် အက္ခရာ အထက်မှာ အသုံးပြုသည်။
ဥပမာ

သံတိုသရ + သံပြောင်းပြ သင်္ကေတ = သံရှည်သရ
အ + ◌် = အံ၊ ကံ၊ ခံ၊ စံ၊ တံ၊ ပံ၊ စသည်။
အိ + ◌် = အိံ၊ တိံ ၊ စသည်။
အု + ◌် = အုံ၊ ကုံ၊ ခုံ၊ စသည်။

(ခ) အောက်မြစ် (◌့)

သံရှည်သရ အသံကို သံတိုသရသို့ ပြောင်းဖို့ အတွက် အသုံးပြုသည်။
ဥပမာ

သံရှည်သရ + သံပြောင်းပြ သင်္ကေတ = သံတိုသရ

အေ + ◌့ = အေ့၊ စေ့၊ ယေ့၊ တေ့၊ စသည်။
အဲ + ◌့ = အဲ့၊ ကဲ့၊ ခဲ့၊ တဲ့၊ စသည်။
အော + ◌့ = အော့၊ ကော့၊ ဆော့၊ တော့၊ စသည်။
အူ + ◌့ = အူ့၊ လူ့၊ သူ့၊ စသည်။

(ဂ) ဝစ္စနှစ်လုံးပေါက် (◌း)

သံရှည် သရများကို အသံလေးများ အဖြစ်သို့ ပြောင်းဖို့ အတွက် အက္ခရာ ရှေ့မှာ
အသုံးပြုသည်။

ဥပမာ

သံရှည်သရ + သံပြောင်းပြ သင်္ကေတ = သရသံလေး

အာ + -း = အား၊ စား၊ ဆား၊ တား၊ စသည်။

အိ + -း = အီး၊ စီး၊ ဆီး၊ တီး၊ စသည်။

အူ + -း = အူး၊ စူး၊ ဆူး၊ ကူး၊ စသည်။

အို + -း = အိုး၊ စိုး၊ ဆိုး၊ မိုး၊ စသည်။

ပျည်း အက္ခရာနှင့် သရ သင်္ကေတ ပေါင်း၍ စကားသံ ဖွဲ့နည်းက

က	ကာ	ကိ	ကီ	ကု	ကူ	ကေ	ကဲ	ကော	ကော်	ကံ	ကား။
ခ	ခါ	ခိ	ခီ	ခု	ခု	ခေ	ခဲ	ခေါ	ခေါ်	ခံ	ခါး။
ဂ	ဂါ	ဂိ	ဂီ	ဂု	ဂူ	ဂေ	ဂဲ	ဂေါ	ဂေါ်	ဂံ	ဂါး။
ဃ	ဃာ	ဃိ	ဃီ	ယု	ယူ	ယေ	ယဲ	ယော	ယော်	ယံ	ဃား။
င	ငါ	ငိ	ငီ	ငု	ငူ	ငေ	ငဲ	ငေါ	ငေါ်	ငံ	ငါး။

လေ့ကျင့်ခန်း

အထက်ပါနည်း အတိုင်း စ အက္ခရာမှ စ၍ အ အက္ခရာ အထိ လေ့ကျင့်ပါ

စကားသံနှင့် အသံပြောင်းပြ သင်္ကေတ ပေါင်း၍ စကားသံ လုပ်နည်း

က	ကာ	ကား	ကိ	ကီ	ကီး	ကု	ကူ	ကူး	ကေ	ကေ့	ကေး
ကဲ	ကဲ့	ကော	ကော့	ကော်	ကံ	ကံ့					
ခ	ခါ	ခါး	ခိ	ခီ	ခီး	ခု	ခု	ခုး	ခေ	ခေ့	ခေး
ခဲ	ခေါ	ခါး	ခံ	ခံ့							
ဂ	ဂါ	ဂါး	ဂိ	ဂီ	ဂီး	ဂု	ဂူ	ဂူး	ဂေ	ဂေ့	ဂေး
ဂဲ	ဂေါ	ဂါး	ဂံ	ဂံ့							
ဃ	ဃာ	ဃား	ဃိ	ဃီ	ဃီး	ယု	ယူ	ယူး	ယေ	ယေး	ယဲ
ယော	ယော့	ယော်	ယံ	ယံ့							
င	ငါ	ငါး	ငိ	ငီ	ငီး	ငု	ငူ	ငူး	ငေ	ငေး	ငဲ
ငေါ	ငါး	ငံ	ငံ့								

လေ့ကျင့်ခန်း

အထက်ပါနည်း အတိုင်း စ အက္ခရာမှ စ၍ အ အက္ခရာ အထိ လေ့ကျင့်ပါ။

ပြီးပါပြီ

২০২২ শিক্ষাবর্ষের জন্য মারমা ভাষায় রচিত, ১ম-বাংলা

বড়দের সম্মান কর

জাতীয় শিক্ষাক্রম ও পাঠ্যপুস্তক বোর্ড, বাংলাদেশ

গণপ্রজাতন্ত্রী বাংলাদেশ সরকার কর্তৃক বিনামূল্যে বিতরণের জন্য